

Remissvar om Naturvårdsverkets redovisning av två uppdrag:

- Förbättrad avfallsstatistik och spårbarhetssystem för farligt avfall
- Icke-farligt byggnads- och rivningsavfall

Sammanfattning

Förbättrad avfallsstatistik och spårbarhetssystem för farligt avfall

- Kemikalieinspektionen tillstyrker förslaget att all yrkesmässigt bedriven verksamhet ska rapportera det farliga avfall man lämnar för borttransport eller tar emot efter transport.
- Kemikalieinspektionen välkomnar förslaget om en ökad inrapportering om farligt och icke-farligt avfall i en digital lösning.
- Kemikalieinspektionen instämmer i Naturvårdsverkets analys av ett behov av ökade och förändrade krav på avfallsstatistik. Vi föreslår att det tekniska systemet för inrapportering konstrueras så att det går att utöka för att även täcka framtida behov av spårbarhet i en vidare bemärkelse.

Icke-farligt byggnads- och rivningsavfall

- Kemikalieinspektionen instämmer i Naturvårdsverkets bedömning att det är viktigt att förbättra statistiken för byggnads- och rivningsavfall.
- Kemikalieinspektionen anser att en djupare analys av samtliga åtgärder och styrmedel som redovisas i rapporten skulle ge en mer heltäckande bild av hur återvinningen i olika avfallsströmmar skulle kunna effektiviseras.

Förbättrad avfallsstatistik och spårbarhetssystem för farligt avfall (2016)

Kemikalieinspektionen tillstyrker förslaget att all yrkesmässigt bedriven verksamhet ska rapportera det farliga avfall man lämnar för borttransport eller tar emot efter transport.

Kemikalieinspektionen välkomnar förslaget om en ökad inrapportering om farligt och icke-farligt avfall i en digital lösning (Bilaga 1 kapitel 5.3). Ett sådant system skulle kunna leda till en ökad spårbarhet av farligt avfall.

Kemikalieinspektionen instämmer i Naturvårdsverkets analys av ökade och förändrade krav på avfallsstatistik. Naturvårdsverkets uppdrag var avgränsad till förbättrad avfallsstatistik. När ett digitalt system ska utvecklas innebär det dock möjligheter som bör kunna utnyttjas även för framtida behov, så att alla delar i livscykeln kan kopplas samman. Vi föreslår att det nya tekniska systemet för inrapportering konstrueras så att det går att utöka för att även täcka framtida behov av spårbarhet i en vidare bemärkelse, såsom innehåll av farliga kemiska ämnen och informationsöverföring till avfallsledet. Detta skulle främja en säkrare återvinning och återanvändning och i förlängningen, en cirkulär ekonomi.

Kemikalieinspektionen instämmer i Naturvårdsverket bedömning om behovet av även andra typer av uppgifter än traditionell avfallsstatistik, såsom exempelvis materialflödesanalyser i övergången från en linjär till en cirkulär ekonomi (2.1.3). Kemikalieinspektionen ser behov av mer samlade data om samhällets resursanvändning, från nytillverkat på ämnes-, material- och varunivå till avfall och återvunnet material. Kemikalieinspektionen bedömer att det behövs information om de enskilda materialens egenskaper, inklusive innehåll av farliga kemiska ämnen, både från tillverkningen av nya likväl som från återvunna material. Systemen finns inte på plats i dag, men digitaliseringens möjligheter bör kunna utnyttjas för att få informationen att föras över från tillverkare till avfallsled. Information behövs exempelvis för att bedöma hur materialet ska återutnyttjas, eller om det kan finnas behov av destruering.

Kemikalieinspektionen delar Naturvårdsverkets analys om de brister och förbättringspotentialer som finns med dagens avfallsstatistik (2.2.1). Vi håller också med om att bristen på nationell överblick såsom beskrivs i 2.4.3 gör att det är svårt att veta om farligt avfall hanteras på rätt sätt. En viktig nytta som kan uppstå för staten med ett bättre rapporteringssystem, är att kunna analysera avfallsflöden bättre och i förlängningen kunna justera och besluta om styrmedel. Farliga ämnen förekommer i annat avfall än det som klassats som farligt avfall och det är därför bra om rapporteringssystemen även omfattar dessa avfallsflöden.

Kemikalieinspektionen föreslår att systemet även ska innefatta en skyldighet för verksamhetsutövaren att rapportera när den har gjort en bedömning av att avfallet upphör att vara avfall. Verksamhetsutövaren är redan nu skyldig att göra en sådan bedömning, men i dagsläget är det otydligt när bedömningen görs och avfallet riskerar därför att hamna i en gråzon mellan olika lagstiftningar och tillsynsansvar. För Kemikalieinspektionen skulle det innebära att vi lättare kan hitta de företag som återvinner avfall, som då upphör att vara ett avfall. För kommun och länsstyrelser skulle det även innebära att de kan se om en leverantör av återvunnet material till en verksamhet som de har tillsyn över, har gjort en bedömning av om det levererade materialet har upphört att vara avfall eller inte. Den informationen behöver myndigheter och företag för att kunna avgöra om verksamheten är en avfallsbehandlare eller inte.

Icke-farligt byggnads- och rivningsavfall (2015)

Naturvårdsverket fick i uppdrag av regeringen att utreda behovet av styrmedel för att nå etappmålet om att förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och

annan materialutnyttjande av icke-farligt byggnads och rivningsavfall är minst 70 viktsprocent senast år 2020.

Kemikalieinspektionen anser att analysen av behovet av styrmedel är otillräcklig i rapporten. En djupare analys av samtliga åtgärder och styrmedel som redovisas i rapporten skulle ge en mer heltäckande bild av hur återvinningen i de olika avfallsströmmarna skulle kunna effektiviseras. Krav på loggbok för byggande är ett styrmedel som skulle öka möjligheten att förebygga uppkomsten av farligt avfall.

I detta ärende har generaldirektör Nina Cromnier beslutat. Amelie Pedersen har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Erik Gravenfors, Henrik Hedlund och Anne-Marie Johansson deltagit.

På Kemikalieinspektionens vägnar

Nina Cromnier

Amelie Pedersen